

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Vincentii Brvni, Societatis Iesv, Meditationes, De
Præcipvis Mysteriis Vitæ & Passionis D. N. Iesv Christi**

Cum Veteris Testamenti Figuris, & Prophetijs, varijsque Documentis ex
quoque Euangelio depromptis, Nunc ex Italico in Latinum translata

Bruno, Vincenzo

Coloniae Agr., 1599

VD16 ZV 2606

18. De colloquio Domini cum Samaritana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59868)

DE COLLO-
QVIO DOMINI HA-
BITO CVM SAMA-
RITANA.

MEDITATIO XVIII.
EVANGELIVM.

VENIT IESVS in ciuita-^{Ioan. 4.}
tem Samarizæ, quæ dici-
tur Sichar: iuxta prædium,
quod dedit Iacob Io-
seph filio suo. Erat autem ibi fons
Iacob. IESVS ergo fatigatus ex iti-
nere, sedebat sic supra fontem; hora
erat quasi sexta. Venit mulier de
Samaria haurire aquam. Dicit ei IES-
VS: Da mihi bibere. Discipuli e-
nim eius abierant in ciuitatem, vt
cibos emerent. Dicit ergo ei mulier:
illa Samaritana: Quomodo tu, Iu-
dæus cū sis, bibere à me poscis, quæ-
sum mulier Samaritana? non enim
contūtur Iudæi Samaritanis. Respō-
dit.

M.

dit.

dit Iesus & dixit ei, Si scires donum Dei, & quis est, qui dicit tibi: Da mihi bibere: tu forsitan petisses ab eo, & dedisset tibi aquam viuam. Dicit ei mulier: Domine, neque in quo haurias habes, & puteus alius est, vnde ergo habes aquam viuam? Nunquid tu maior es Patre nostro Iacob, qui dedit nobis puteum, & ipse ex eo bibit, & filij eius, & pecora eius? Respondit IESVS & dixit ei. Omnis qui bibit ex aqua hac, sitiet iterum: qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei, non sitiet in æternum, sed aqua, quã ego dabo ei, fiet in eo fons aquæ salientis in vitã æternam. Dicit ad eum mulier: Domine, da mihi hanc aquam, vt non sitiam, neq; veniam huc haurire. Dicit ei IESVS: Vade voca virum tuum & veni huc. Respondit mulier & dixit: Non habeo virum. Dicit ei IESVS: Bene dixisti, quia non habeo virum, quinque enim viros habuisti: & nunc, quem habes, non est tuus vir. hoc verè dixisti. Dicit ei mulier: Domine, video quia Pro-
phe-

pheta es tu. Patres nostri in monte hoc adorauerunt : & vos dicitis, quia Ierofolymis est locus ubi adorare oportet. Dicit ei IESVS: Mulier crede mihi, quia veniet hora, quando neque in monte hoc, neque in Ierofolymis adorabitis Patrem. Vos adoratis, quod nescitis nos adoramus quod scimus, quia salus ex Iudæis est. Sed venit hora, & nunc est, quando veri adoratores adorabunt Patrem in Spiritu & veritate. Nam & Pater tales quærit, qui adorent eum. Spiritus est DEVS, & eos, qui adorant eum, in Spiritu & veritate oportet adorare. Dicit ei mulier: Scio quia Messias venit, qui dicitur Christus. Cùm ergo venerit, ille nobis annuntiabit omnia. Dicit ei IESVS: Ego sum, qui loquor tecum. Et continuò venerunt discipuli eius, & mirabantur, quia cùm muliere loquebatur. Nemo tamen dixit: Quid quæris, aut quid loqueris cum ea? Reliquit ergo hydriam suam mulier, & abiit in ciuitatem, & dicit illis

illis hominibus: Venite & videte hominem, qui dixit mihi omnia quaecunque feci, nunquid ipse est Christus? Exierunt ergo de ciuitate, & veniebant ad eum.

FIGURAE.

Gen. 24. 1. **S**eruus Abrahami in Mesopotamiā ad accipiendam vxorem filio Isaac Domino suo profectus, cum peruenisset ad puteum aquae vrbi vicinum, venit Rebecca cum hydria ad accipiendam aquam, à qua pauxillum aqua sibi praeberi petijt ad bibendum.

Gen. 29. 2. Iacob peregrinatus in Mesopotamiā inuenit Rachelem, quae postea eius fuit sponsa, iuxta puteum aquae, cum qua locutus est, & indicauit se esse eius cognatum.

3. Reg. 17. 3. Elias profectus in terram Sidoniorum, sitiens aquam petijt à vidua Sareptana.

PROPHETIAE.

Isa. 43. 1. **P**raebuisti mihi labiorem in iniquitatibus
tuis.

2. Inimicus.

2. Inuenerunt, qui non quaesierunt me: ecce ego ad gentem, quae non inuocabat nomen meum. *Esa. 65.*

3. Aperiam in supinis nollibus flumina, & in medio camporum fontes. Ponam desertum in stagna aquarum, & terram inuiam riuos aquarum. *Esa. 41.*

CONSIDERATIONES.

CONSIDERA, tantisper dum Prae-
cursor Ioannes, lucerna illa lucens
accensa fuit, luce sua testimonium fe-
rens lucis verae, quae illuminatura erat
totum mundum, Saluatorem nostrum
latuisse, nec se manifestè hominibus
prodidisse. Postquam autem Ioannes ab
impio Herode fuit captus, & in carcerè
coniectus, clariùs coepit Dominus e-
mittere suos radios praedicando, pec-
catores ad poenitentiam vocando, &
miracula in diuinitatis testimoniū pa-
trando. Vnde nusquam in Scriptura
legitur, Dominum huc usq; vllum pec-
catorem manifestè aut vocasse aut con-
uertisse, idque congruenter fini, pro-
pter quem in hunc mundum venerat.
Principium igitur facturus procuran-
da salutis nostrae, incipit à muliere. Ut
enim prima fuit mulier, quae peccauit,
cuiusque opera seductus est vir: sic Sal-
uator.

Punct. 1.

Ioan. 5.

M 7' uator.

Luc. 15.

uator primò conuertit mulierem , & per illam omnes homines illius ciuitatis. Vadit itaque IESVS benedictus per montes & valles quærens errantè ouiculam, vt eam reducat in ouile, cum verò iam adueſperafceret, & ex itinere fatigatus eſſet, longaque fame & ſit vexatus, more hominum de via feſſorum ſedit ſupra fontem Iacob, & ſe iſtar callidi venatoris componit ad agendam prædam apud dulces & fallaces huius mundi aquas, quo carnalium hominum animi cupiditate ſua quaſi feræ ſylueſtres curſu incitato feruntur, vt bibant, & inexplebilem ſitim ſuam exſaturent; ac demùm velut cautus auciceps ita ſe ſuper aquas collocat, vt verbo um ſuorum reti aucupetur auiculas ratione præditas; & primum capta vna, eaque rectè inſtructa, quaſi duce vtatur ad reliquas in rete illiciendas.

Matt. 11.

2. **CONSIDERA** anima mea, quomodo IESVS tuus fatigetur, quomodo fatigetur omnipotens virtus altiffimi, quomodo de via laboret is, à quo recreantur omnes qui laborant, & in quo omnes habent ſuam requiem, ille inquam, qui tam facile condidit caelos, & tot annorū millibus vni-

Eſa. 40.

uerſa
gis ſuſ
ſuſtinet
cit. V
fectio
tua no
bat tibi
centiffi
mundo
vel Gali
pedibus
ſentia e
ergo an
peccati
runt, v
res; nu
luntate
piſti. Si
nis deſ
ciabat
ſtar ho
tem ca
duxerit
homi
perera
ſuum r
erat lu
inueni
leſtib.
co iter

vniuersam mūdi machinā, duobus di-
 gitis suspensam sine vlla defatigatione
 sustinet, nūc tam breui itinere languet.
 Verū nihil mirum; nam hæc pro-
 fectiones, o dulcis I E S V, personæ
 tuæ non congruebant, non conuenie-
 bat tibi D E O vero, & homini, inno-
 centissimo cum labore iter facere in
 mundo. Quid enim tibi vel cum Iudæa
 vel Galilæa, vel etiam Sammaria, vt eas
 pedibus tuis percuteres? vt tua præ-
 sentia eas dignareris honestare? Vnus
 ergo amor salutis nostræ, & iniuria
 peccatis nostris tibi illata causam dede-
 runt, vt tam duris laboribus te subijce-
 res; nulla necessitate, sed sola libera vo-
 luntate in te hanc lassitudinem susce-
 pisti: Summum enim nostræ liberatio-
 nis desiderium in eum modum excru-
 ciabat mentem tuam & corpus, vt in-
 star hominis de via fessi, nō ante quie-
 tem caperis, quam ad exitum eam per-
 duxeris. Nondum inuenerat I E S V S *Luc. 15.*
 hominē quem quærebat, nondum re-
 pererat ouem ceterisimam, & ad gregem
 suum reduxerat, sed nec dum accensa
 erat lucerna Euangelica, qua quæri, &
 inueniri posset, drachma perdita, vt cę-
 lestib. thesauris adiungeretur. Et idcir-
 co iter faciebat, quærebat, & de via de-
 fessus

essus nunc sedebat & quiescebat supra fontem.

Psal. 79.
Dan. 4.

3. CONSIDERA, quomodo sederit in terra ille, qui sedet supra Cherubinos, sederit supra puteum profundum, nouus magister quasi super nouam cathedram, vt hominibus patefaceret noua & profunda mysteria scripturarū: sederit super aquas illas mortuas, vt commutaret in aquas viuas: ad quas per Prophetam inuitauit omnes illos, qui siti laborabant, quando dixit.

Esa. 55.

omnes sitientes venite ad aquas. Venit itaque mulier Samaritana, ignara quidē ipsa, cur venisset, sed non ille, qui eam expectabat, & iam ad æternam vitam prædestinârat. Veniebat mœsta ex conscientia remorsu, ad hauriendam aquam mortuam ex fontē terreno, sed paulo post haustrura viuam ex fontibus Saluatoris. O admiranda Dei iudicia. Quam verè dixit Apostolus: *Non volentis, neque currentis, sed misertis est Dei.* Mulier hæc neque quærebat, neque currebat, minus volebat, & tamen diuina pietas eius est miserta, liberata quoque à peccatis, & eousque nobilitata, vt subito ex infideli & infami peccatrice similis facta sit Apostolis & Euangelistis Christi. Dixit ergo IESVS; *Mulier da mihi bibere.*

Esa. 12.

Rom. 9.

ebat supra

modo se-
pra Che-
n profun-
super no-
us patefa-
teria scri-
illas mor-
vivas: ad
it omnes
do dixit.
Venit ita-
ara quidē
qui eam
m vitam
a ex con-
am aquā
ed paulō
us Salua-
Quam
tis, neque
Mulier
urrebat,
pietas
e à pec-
t subito
similis
is Chri-
da mibi
bibere.

bibere. Vide quomodo postulet ille, qui venerat ad dandum, desiderio ardens non iam extinguendi sit in corporis, sed cordis, hoc est animam illam; conuertendi & lucrandi. Nec enim legitur, cum postea bibisse. Parui Dominus faciebat illam aquam, suamque lassitudinem & sitim: Pluris æstimabat salutem animæ quàm potum aquæ. AT heu dulcis IESV, cur in ista extrema necessitate tua non petis aquam ab aliquo, qui misericordia tui cōmoueatur, petis autem à muliere alienigena, quam sciebas tibi eam recusaturam, imò conuictijs petituram & redarguturam tanquā transgressorē legis, ô Redemptor mundi, quam præclarum nobis documentum reliquisti laborum huius vitæ patienter ferendorum. Tibi siquidem in defatigationibus & molestijs non poterant deesse refrigeria, sed vt nobis patientiæ & caritatis exemplum præberes voluisti eas, nulla admissa consolatione tolerare. O animæ meæ splendor & gloria, quam fortunatus fuisset ille, qui videre potuisset te, cum sic defessus sederes supra fontem, & oculos conijcere in illum diuinum vultum itineris lassitudine, sudoreque totum candidū & rubicandum, quid dignus fuisset illo

tem-

temporis puncto tibi seruire, opem aliquam ferre, vel certe in tanta necessitate te consolari.

4. *O Mulier, si scires donum Dei, & quis est, qui dicit tibi, Da mihi bibere.* O fortuna ta mulier, si scires, quā gratiam & misericordiam tibi præstet filius Dei, dū petit aquę haustū à te. Magno enim favore & beneuolentia afficitur seruus, quādo Dominus se demittens postulat ab eo vel infimum aliquod ministerium. Si scires quantū esset Dei donū generi humana tanta liberalitate concessum, cumq; agnosceres, qui in cōspectu tuo versatur, qui à te postulat tantillū aquę: est enim Deus tuus, & Rex tuus, qui cælū & terram pro te fabricauit, qui te ad imaginē suam creauit, & assumpta tui amore forma tua, pro te quoq; sanguinē, vitā, & seipsum totū dedit, quomodo dulcedine liquesceret anima tua, & si nō haberes, vade eius sitim restingueres, teipsam in aquā cōuerteres ad præstandum aliquod tuo Creatore refrigerium.

5. VERVM quid est, quod dicis, o benedicte IESV? paulò ante petiisti bibere ab hac muliere, & iam ei promittis aquam viuā? Adhęc, quid sibi vult, quod dum paupercula illa Cananæa

tot

tot precibus, tanta humilitate tibi supplicaret pro fanitate filiæ, tam duro responso eius petitionem repelleres; nunc autem huic Samaritanæ non minus, imò magis indignæ, & tanto fastu respondentem, ac petita deneganti, quasi submittas te, & benignè offeras quod illa nec vult, nec postulat à te? O quàm es bonus, & quàm studiosè bonum nostrum quæris. O dulcis amator hominum. Benè apparet, sitim tuam non fuisse aquæ, sed animæ illius mulieris; pro illa iter fecisti, pro illa sudasti & te defatigasti, ardensq; siti illius poposcisti bibere, imò te ipse ei obtulisti in potum fontem aquæ viuæ. Bene quoq; apparette fuisse illum, de quo Propheta dixerat, *Calamum quassatū non conteret, & lignum fumigans non extinguet.* Et hæc Samaritana quasi calamus quassatus, modicæ fidei, & peccatis plena unde non voluit Dominus eam totam quassare, non extinguere modicam illam ignis vel amoris scintillam, quæ in illo reperiebatur, sed subito adhibuit remediū, & benignè eam tractauit. Cananæam verò, quoniam videbat eam feruidam & in amore firmam, tractauit seuerius, vt patienter perseverando cresceret quoque meritis & virtutibus.

*Esa. 24.
Matt. 12.*

6. CON-

6. CONSIDERA, quia ratione paulatim Saluator durum illius mulieris cor mollierit & disposuerit: & primo quidem ei excellentiæ suæ opinionem in generando: hoc enim discipulus plus proficit, quo maiorem habet opinionem doctrinæ de suo magistro. Vnde dixit. Si scires quis esset, qui à te petit bibere. Secundo offerendo illi genus aquæ discrepans ab illa, quam illa erat haustura. Tertio proponendo mirabiles illius aquæ effectus, vt quod animam viuificaret, & sitim in perpetuum tolleret. O raram liberalitatem, o incredibilem benignitatem huius donatoris qui & ignorantibus aquam viuam gratiæ suæ vltro patefacit, & non petentibus etiam offert: Nec mirum. Nam diuinæ bonitatis fons est sui ipsius diffusius, & se omnibus optat abundanter communicare, & ideo continenter quærit hortos & campos in quos diuinorum suorum donorum riuos effundere possit. Iam verò ex alia parte vide, quomodo ista Samaritana paulatim subintrabat in mirabilis huius Venatoris rete; nam illaqueata cælestibus promissis, & accensa desiderio habendi aquam viuam, non amplius cum superbia, appellando illum Iudæum, sed

magna

magna reuerentia & humilitate dicit. *Domine da mihi hanc aquam.* O admirandam mutationem. Paulò ante Saluatore ab ea potum poscente, superbè eius preces repulit. Nunc Domini mansuetudine & humanitate eò adducta est, vt ab illo humiliter petat potum. Quid facies hic, bone IESV, negabisne tu quoque vicissim illi tuam aquam, & eius inurbanitatem vlciscèrè? at non est noster Deus ita durus, & vindictæ cupidus, vt sunt homines: non reddit malum pro malo, sed pro odio amorem, pro maleficijs rependit beneficia.

7. *V A D E, voca virum tuum.* Non negat Dominus Samaritanæ aquam, sed differt donum ad maius eius bonum. Erat anima istius mulieris instar vasis vetusti & immundi. Vnde cõueniebat prius illud renouari & mundari, quam nouo vino, hoc est, pretioso doctrinæ Euangelicæ liquore repleretur. Certissimè norat Saluator eam esse obnoxia peccatis, sed hac quæstione voluit eam suauiter inducere, vt voluntaria sua confessione iustificaretur, Considera bonitatem Domini, non patefacientis, nec pudefacientis eam propter admittita crimina, imò nec arguentis, vt erubesceret, sed potius gratiæ suæ radio
mife-

miseri corditer eam præuenientis. Sic enim eam alloquitur, vt cognoscens seipsam pprio ore se accuset, & dicat, *Non habeo virũ.* quasi diceret. etiam si vir qui mecum habitat, reputetur legitimus meus maritus, tamen verè non est, sed ego sum mulier peccatrix. O sapientia æterna, quæ tam suauiter disponis omnia. Quam prudenter ex anima illa mortiferum serpentem, à quo deuorabatur, elicuisti, secundum quod scriptum est. *Et obstetri cante manu eius eductus est coluber tortuosus.* Non dubium est, quin verbis his prolatis erubuerit, & remorsum conscientia sentierit. Sed vide, quo pacto à cælesti medico mox fuerit adiuta & curata, nam misericors IESVS, non asperè, sed benignè, confirmato eius dicto, & arcanis cordis eius manifestatis, eam collaudauit, bis repetendo, quod benè & verè dixisset. O quantum Domino placet, quam honorifica res est peccati confessio; ea enim peccator à Deo meretur non iam pœnam sed laudem, diuinaq; sua gratia dignus efficitur.

8. *DOMINE, video quia Propheta es tu?* Considera nouum hoc Samaritanæ idioma, & mirabilem mutationem dextræ excelsi. Vide quomodo
aqua

Sap. 8.

Iob 26.

aqua viua, iam ante à Domino ei ob-
 lata, post expiata humili confessione
 crimina, ex anima illa scaturire incipi-
 ar, & sensim viui fontis instar in altum
 versus cælum ascendat. Vide qua
 ratione oblita aquarum putei Iacob,
 omniumq; rerum terrenarum sese inci-
 piat erigere, & appetere res cælestes, lo-
 qui de adorâdo Deo, de orationis loco,
 & de Saluatoris in mundū aduentu. Vi-
 de, vt non vocet amplius Christū, per
 cōtemptū, Iudæū, sed multa humilitate
 & reuerentia Dominū & Prophetā. Age
 anima mea pertracta hic mente, queso,
 hunc dulcem dialogū inter Christū &
 Samaritanam, pastorem, & errantem
 ouiculā, redemptorē mundi, & huma-
 nam naturam peccato perditā, habitū.
 Expende, quomodo Christus post lon-
 gum & arduum iter confectum pede-
 tentim ei aduenienti se adiungat, blan-
 do alloquio inuitet, & alliciat vt perfi-
 stat & capi se sinat. Ex alia parte vide
 quomodo fastidiosa hæc ouicula, pri-
 mo aspectu adhuc syluestris & fugitās
 congressū discedit à Christo, sed postea
 verbis ei⁹ paulatim emollita incipit in
 eū respicere, & agnoscere, simulq; pa-
 titur se tangi & capi à suo Pastore. Ob-
 serua Dominum, dum exterius cum
 aqua

muliere ista loquitur, interius pariter
eam illuminantem, & congelatarum
eius cor calfacientem. Vnde, licet igna-
ra, quis sit, tamen iam incipit in eum
credere, eum amare, & concupiscere; &
ideo dicit, se scire, Messiam venturum,
& omnem veritatem mundo traditu-
rum; quasi diceret, se iam in eum crede-
re, eum expectare, & optare ab eo doceri
& institui. O quantum discrimen est
inter hunc dialogum, & illum ab anti-
quo serpente & prima nostra Matre Eva
institutum, etsi vna ex parte non fue-
rint omninò dissimiles. Nam in illo
primo Dialogo, serpens alloquebatur
mulierem. at Christus quoque fuit ser-
pens, non mortiferus & mendax, vt il-
le antiquus, sed salutaris plenus gratie
& veritatis. Incredulis Christus erat
serpens & petra scandali, nempe repu-
tantibus stultiam & scandalum, cre-
dere in hominem crucifixum. at illis,
qui illi se adiunxerunt, & more filiorum
Israhel in deserto viua fide illum aspe-
xerunt, fuit virtus & Dei sapientia. Vn-
de mirum non fuit Euam primo ser-
penti aures præbentem iustitia origi-
nali excidisse, & mortem sibi concilia-
se: Samaritanam verò Christi verbis
credentem, gratiam amissam recupe-
rasse,

Gen. 3.

Ioan. 3.

Ioan. 1.

Isa. 28.

1. Pet. 2.

1. Cor. 1.

Num. 21.

ralle, & salutem æternam consecutam.
 9. IAM quid facies bone Pastor? En
 iuuenisti ouiculam tam diu quæsitam,
 iam vocem tuã audit, iam in te cedit,
 te amat, te concupiscit, sed nondum te
 cognoscit. Reuela ergo tandem ei faciẽ
 tuam tantoperẽ desideratã, resonet
 in auribus eius vox tua dulcis, & ex ore
 tuo audiat optatum illud verbum. *Ego
 sum*, vt perfectẽ te agnoscens, currat ad
 te eamq; in humeros reiectam depor-
 tes ad suum antiquum ouile. Dixit er-
 go ei IESVS: *Ego sum qui loquor tecũ*. Vi-
 distes, dum verbum hoc efferret Chri-
 stus, tantum diuini amoris ignẽ in pe-
 ctore illius mulieris succendi, vt ardo-
 ris impatiens, & caritate ebria ceperit
 euomere flammã, & ignem in aliorũ
 pectoribus accendere. Quare deserit
 fontem, obliuiscitur hydriã, imò obli-
 uiscitur sui. nec mirum, quia iam bibe-
 rat, iam sitim perfectẽ restinxerat, imò
 habendo in se fontem, non opus habe-
 bat alijs vel aquis, vel vasis, vel vnis.
 Relicta ergo hydria abijt in ciuitatem,
 vt conuocet & deducat totum illũ po-
 pulum ad Christum.
 10. AT quid agis, ò mulier? an nescis
 fas non esse mulieri prædicare, multò *1. Cor. 14.*
 minus eam decere, in publicis plateis *1. Tim. 2.*

N

cla-

clamare? Quam verum est, amoris
quo ista mulier ardebat, non esse le-
gem, non modum, nec mensuram. O
mulier, non mulier, sed potius Evan-
gelista Christi; iam liquet, te simul cum
aqua viua à Christo tibi data, combibisti
se eius Spiritum, dum tam subito inci-
pis laborare siti salutis alienæ. Tunc a-
nima huius mulieris, quæ prius erat ter-
ra sterilis & saluginosa, & inculta qua-
dam sylua incolarum Samaritæ, capit
arbores frugiferas producere, & dul-
cium aquarum scatebris abundare, si-
cut olim prædixerat Dominus per Pro-
phetam. *Dabo in solitudinem cedrum, & spi-
nam, & myrtum & lignum oliuæ.* Tunc, vt
in alio loco idem Propheta loquitur.
*Scissæ sunt in deserto aquæ, & torrentes in
solitudine, & quæ erat arida, erit in fructum,
& sitiens in fontes aquarum, in cubilibus, in
quibus prius dracones habitabant, orietur vi-
ror calami & iunci.* Fœlix Samaritana,
multo quæ beatior Dina filia Iacob, quæ
in hunc ipsum locum Virgo egressa è
suo tabernaculo, vt videret mulieres Si-
char virginitatem perdidit, causamque
dedit internecioni & excidio totius
populi. Sed tu eadem vîbe egressa pec-
catrix, acquisiisti iustitiam, causamque
dedisti salutis omnium tuorum.

COL

Esa. 41.

Esa. 35.

Gen. 34.

COLLOQVIUM.

ORABIS Christum Dominum, quādoquidem ipse diues omnibus bonis, pro immensa tua caritate voluit in hunc mundum venire, laborēq; te querendi, & caelestium thesaurorum participem faciendi, suscipere; vt velit anima tua defatigata, quietē aliquā impartiri, eiusq; sitim fonte vitæ, omniumq; gratiarū explere, vt cor tuum vbertate suæ dulcedinis inebriatum re ipsa omnium rerum temporalium obliuiscatur solumq; amet & desideret æternas, quæ ita possunt illud exsaturare, vt nullam deinceps sitim reformidare possit.

DOCUMENTA.

1. **M**VLIER da mihi bibere. *Sitis Christi est desiderium nostræ iustitiæ & salutis. Tunc ergo Dominus potum postulat à nobis, quādo internis inspirationibus nos impellit, vt relictis peccatis conuertamur ad se, fontē aquæ viuæ salietis in vitā æternā.*
2. *Tunc etiam Dominus à nobis postulat potum, quādo in membris suis, qui sunt pauperes inopia oppressi, petit elemosinam & auxilium temporale. Ipse enim dixit. Sitiui & dedistis mihi potum. Et quod fecistis vni ex minimis meis, mihi fecistis.*
3. *CHRISTVS ex habitu à Samaritana agnitus est Iudæus, sic nos si velimus*

imitari Christum, eo habitu vii debemus, qua cognoscimur esse Christiani. Sic enim hac tempore elanguit religio, & creuit vanitas, ut aliquando multe infidelium secta honestate vestium superent Christianos.

4. CHRISTVS conuersurus Samaritanam eam expectauit iuxta puteum, quo ventura erat, presentemq; primum allocutus est de aqua materiali, sensim eam deducendo in notitiam & desiderium aquae spiritualis, ut doceret, eos qui se profitentur Pastores & curatores animarum, primo expectandam occasionem & opportunitatem agendi cum aliquo peccatore, deinde sermonem inferendum, non de rebus, quas ille non capit, aut à quibus abhorret, sed quae eius professioni conueniant, ut pedetentim & quasi aliud agendo, in sermonem de salute spirituali delabatur.

5. Christus Samaritanæ aquam viam petenti iussit, ut aduocaret virum suum, nec ante ei innotescere voluit, quam confessa esset, hominem quocum habitaret, virum suum non esse. Nunquam Dominus se per gratiam suam alicui communicat, vel eum meritorum suorum participem facit, nisi prius se humiliet & sincerè peccata sua confiteatur.

6. Qui hiberit ex hac aqua, inquit Christus ad Samaritanam, sitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua quam ego dabo ei, non sitiet in æternum. *Aqua huius mundi*

CH
mundi, de
tamq; ter
re sitim. s
si, quæ s
lestium. s
enim hic
omnino to
7. Dis
muliere.
sepe, ne
propter s
ret nobis
& spiri
fit cum n
bis, & n
8. Sam
tatem,
Sic Prec
ad pred
hydran
huius

mundi, designat amorem bonorum voluptatumque terrenarum, quæ non possunt extinguere spiritum, sed augent potius. Aqua verò Christi, quæ significat amorem Dei & rerum celestium, spiritum exstinguit in æternum. Sanctus enim hic amor explet totum cor nostrum, & omnino terrena desideria omnia consumit.

7. Discipuli mirabantur Christum loqui cū muliere. Dominus ea cautela usus est, ut nec sepe, nec solus mulierem alloqueretur, non propter se, qui erat DEVS, sed ut formam daret nobis, & imprimis homini us r. i. iosis & spiritalibus, quemadmodum agendum sit cum mulieribus; videlicet raro, paucis verbis, & non sine comite.

8. Samaritana relicta hydria abiit in ciuitatem, ut ciuibus suis annunciet Christum. Sic Predicator Euangelicus in viam se dans ad predicandum alijs, debet prius relinquere hydriam, id est, deponere curas, & onera huius mundi, hoc est, deserere carnales cupiditates, & deinde alijs veritatem tradere.

